

Πηγή: ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ - Εφημερίδα
Ημερίδα: 02-04-2006
Σελίδα: 48
Τίτλος: ΑΝΙΣΤΟΡΗΤΟΙ Η ΕΜΠΑΘΕΙΣ

ΤΥΠΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ • Κυριακή 2 Απριλίου 2006

Ιδεοδείκτης ¹³ 7

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΟΛΕΒΑΣ
Πολιτικός επιστήμονας

Ανιστόρητοι ή εμπαιθείς;

Όπως κάθε χρόνο έτσι και φέτος ο εορτασμός της 25ης Μαρτίου 1821 ανυψώθηκε από τη μονότονη προοισία κάποιων «προοδευτικών» νεοεπιγράφων της Ιστορίας. Μόλις σπύσες των ανεξεκμημένων διανοημάτων και αρθρογράφων είναι το Κρατικό Σχολείο. Το χαρακτηρισμό ρόλο και το χλεύασαν. Προφανώς είναι ανιστόρητοι ή εμπαιθείς ή και τα δύο μαζί. Αντισταθάνωμα ότι οι στόχοι τους είναι δύο. Πρώτον να υποβαθμίσουν τον πατριωτικό ρόλο της Εκκλησίας και δεύτερον να εξωραίσουν την Οθωμανική Αυτοκρατορία και να την παρουσιάσουν φιλελεύθερη και ανεκτική.

Ας έβγαμε στον πρώτο στόχο τους. Τους εννοεί η υπενθύμιση ότι στα δύσκολα χρόνια της δουλείας η Ορθόδοξη Εκκλησία και οι κληρικοί ανέλαβαν την εκπαίδευση και την εθνική αφύπνιση των υποδούλων. Δεν θα καταφύγουμε σε μαρτυρίες Ελλήνων της εποχής εκείνης. Θα θυμηθούμε τι έγραφε σε επιστολή του ο Ρωμαιοκαθολικός Ιακώβος, πάπας της Γερμανίας Πρεσβείας της

Κωνσταντινούπολης το 1575. Αντιγραφή από το πιστοδίο σύγγραμμά του συγχρόνου μας Γερμανού Ρωμαιοκαθολικού κληρικού και Νοσοκόμου Ιακώβου Ποντοκάκου «Η Ελληνική Θεολογία στη Τουρκοκρατία» (ελληνική έκδοση Μορφωτικού Ιδρύματος Γ.Θ.Κ.Ε.Σ., 2005): «Η Ιουδαία σε ολόκληρη την Ελλάδα δεν ευδοκεί η μέγιστα. Δεν υπάρχουν δημόσιες ακαδημίες ή καθηγητές, με εξαίρεση τα κοινά σχολεία, όπου διδάσκονται τα αλφάρια ανάγνωση με το Πρωτόγιο, την Οκτώηχο, το Ψαλτήριο και άλλα βιβλία που χρησιμοποιούνται στις ακολουθίες».

Ελάττωσι όμως από τους ιερείς και τους μοναχούς κατονομάει πραγματικά αυτά τα βιβλία (σελ. 86). Να, λοιπόν, που ένας Γερμανός κληρικός του 16ου αιώνα, ο οποίος δεν είχε κανένα λόγο να κατοικεύει ρόλους, παραδέχεται σε επιστολή του προς το Γερμανό λόγιο Μαρτίνιο Κραίσιο ότι οι μοναχοί και οι κληρικοί ήταν οι μόνοι που αγωνιζόντουσαν κατά την περίοδο εκείνη να μορφώσουν τα

Ελληνόπουλα, παρά τα δικά τους μορφωτικά κενά.

Επρόκειτο τώρα στις προσπάθειες των κατασκευαστών της «προοδευτικής Ιστορίας» να εξωραίσουν την Οθωμανική Αυτοκρατορία. Υποστηρίζουν ότι δεν υπήρξε καταπίεση ως βάρος της παιδείας των Ρωμίων.

Ας δούμε όμως πώς περιγράφει το κείμενο του 17ου αιώνα ένας επιφανής Έλληνας που τελικά έγραψε τη ζωή του λόγω της υπερωλικής τολήμης του.

Καταθέτουμε τη μαρτυρία του Πατριάρχη Κωνσταντινούπολης Κυρίλλου Λουκάρεως, ο οποίος στραγγαλιόθηκα το 1638 από τους Τούρκους. Έγραφε το 1616 σε μία πραγματεία του – προκίρυξη προς τους Έλληνες: «Ημπορούσι να γίνουν οι Λατίνοι... μόνον και σοφίαν δεν έχετε, μη είνε δούλοι και έχετε τους Τούρκους πάνω από τα κεφάλια σας... Όσοι πως δεν έχουν σοφίαν και μόνον αμάθεια είναι... Η πτωχεία και η αφαιρέσις της βασιλείας μας το έκαμαν και ως έκαμιν υποκοινά». Ομοίως ο Πατριάρχης με αρκετό βάρος ότι οι Έλληνες

δεν είχαν «μαθήματα», δηλαδή σχολείο, διού πώς υποδούλοι. Έχασαν το κράτος τους και λόγω εθνικής καταπίεσης δεν μπορούσαν να μορφωθούν, με αποτέλεσμα να τους ερωτεύονται οι διπικοί χριστιανοί. Επιστημόνισ οι αρθρογράφοι. Μα καλά, το 18ο αιώνα έχουμε πλέον σπουδαία ελληνικά σχολεία στα Γαλινα, στην Κοζάνη, στη Σμύρνη, στο Άγιο Όρος κ.λπ. Και ο Πατριάρχης σχολεία ίδρυσε.

Απαντούμε ότι την εποχή εκείνη είχε χαλαρώσει κάπως η οθωμανική αυθαιρεσία λόγω πτώσεων έξωθεν. Όμως και τότε ακόμη υπήρχε ανάγκη για κρυφά μαθήματα. Γιατί; Την απάντηση δίνει ο Γάλλος δημοσιογράφος Ρενέ Πιό στο βιβλίο του «Δυστυχισμένη Βασι-

αίος Ηπειρος» (ελληνική έκδοση ΤΡΟΧΑΛΙΑ, Αθήνα κ.λπ.): Ο Πιό ακολουθούσε το 1913 τον ελληνικό στρατό που απελευθέρωσε την ενδοία Ηπειρο και διήγηται τι άκουσε σχετικά με την Τουρκοκρατία στο Αργυρόκαστρο: «Κατά το βιβλίο τυπωμένο στην Αθήνα δεν γίνονται δεκτο στα σχολεία της Ηπείρου. Ήταν επιβεβαιωμένο να τα προμηθεύονται όλα στην Κωνσταντινούπολη. Η ελληνική Ιστορία ήταν απαγορευμένη. Στην περίπτωση αυτή λειτουργούσαν πρόσθετα κρυφά μαθήματα, όπου ο νεαρός Ηπειρώτης μάθαινε για τη μητέρα πατρίδα, διδασκόμενος την εθνική του ήμνη, τα ποιήματά της και τους ήρωές της» (σελ. 126).

Ένας Γάλλος ποιητικός αναποκράτης καταγράφει χωρίς πρόβλημα και πάθος την τουρκική πολιτική στον τομέα της παιδείας στις αρχές του προηγούμενου αιώνα: Κρυφά μαθήματα για τα Ελληνόπουλα. Αυτά είναι η αλήθεια, την οποία οι διδείς προοδευτικοί θέλουν να αγνοούν. Μαρτυρίες να εμφανίζονται και ανιστόρητοι και εμπαιθείς.

**ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ ΞΕΝΩΝ
ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΑΓΩΝΑ
ΤΩΝ ΚΛΗΡΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΤΩΝ ΜΟΝΑΧΩΝ ΝΑ
ΜΟΡΦΩΣΟΥΝ ΤΑ
ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΑ ΣΤΗΝ
ΤΟΥΡΚΟΚΡΑΤΙΑ**